

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 171.

V Ljubljani, v petek 28. julija 1899.

Letnik XXVII

Državni in mestni grobokopi.

Pod tem naslovom piše znani celovski dopisnik dunajskemu »Vaterlandu«: »S pretvezo narodnih in socialnih pritožb in sklicevaje se na popolnoma nejasne načrte za bodočnost so sovražniki Avstrije na delu pogube. Kjer ne morejo gospodovati, in kjer že imajo oblast v rokah, ne delajo v občni prospeh, temveč zlorablajo svojo nadmoč z namenom na občno škodo.

Z ozirom na zapadne dežele v Avstriji že leta vse poskušajo, da bi jih z zvezanimi rokami izročili Ogrom, kajti kaj družega pa je obstrukcija in netenje narodnostnih nasprotij, nego izpodkopavanje avstrijske moči? Ali so mogle avstrijske dežele, koder divja narodnostni boj, narekovati Ogrom nagodbo? Ne! Ako bi to hoteli, morali bi bili tekom let v prvi vrsti ustvariti trdno državo, katera vé, kaj hoče, in tudi izvršiti zna, kar hoče. Mesto tega so tembolj divjali domači sovražniki Avstrije, čim bližje je bil čas za obnovev nagodbe, da bi se ne oprostila rok za resna pripravljajna dela; tembolj so brezvestno in brezozirno izpodkopavali ugled vsaki avstrijski vladi, naj je bila Auerspergova, Taaffejeva ali Windischgratzova, naj je izšla iz te ali one stranke ali pa ostala nad strankami. Kako je mogla vlada, kateri so se tla majala pod nogami, trdno stati nasproti samosvestnim Ogrom! Le Ogri imajo koristi od naše desetletne slabosti; Ogri so nam mogli narekovati nagodbo, kajti Avstrija je bila ravno v zadnjem odločilnem letu zvezana na rokah in nogah; dušil je ni vnanji sovražnik, temveč domače občeškodljive stranke.

Noben zbesnel samomorilec ni grozoviteje divjal proti samemu sebi, kakor te stranke proti svojemu narodu in soc. demokratje proti delavskemu ljudstvu.

Isto opazujemo tudi po deželah v ožjih krogih meščanskih. V vojski je namen sovražniku napraviti mnogo škode; pri nas pa škodijo dobro avstrijskemu in krščanskemu sosеду, s katerim so si v sorodu ter mu hvale dolžni. To narodni in socialni bratomor.

Jasen dokaz tega bratomornega dela podaje nam Celovec. Že leto dni vlada v občinskem zastopu nemško nacionalna stranka; ona prodere z vsakim predlogom in redkokedaj se jej kdo upre. Nenemcev je v mestu jako malo, in da se slovenska okolica ponemčuje, je že desetletja znano dejstvo. Za nemštvo torej ni najmanjše nevarnosti; tudi vsako najmanjše znamenje življenja lahko v kali zatró. Človek bi tóraj mislil, da bodo nemški nacionalci zadovoljni s svojo neomejeno oblastjo ter pokazali, kaj znajo, ko imajo krmilo občine v rokah. A kaj storé? Delajo sklepe, eden strastnejši od drugega. Najnovejši čin tega junaštva je že znani sklep, da se Velikovski trg imenuje Bismarckov trg. Ta nujni sklep so storili v odsotnosti četrtine mestnih odbornikov proti ugovoru štirih mestnih zastopnikov. Tistih deset mož, ki so se združili v nemško-narodni zvezi, ne trpé, da bi se njihovi politični predlogi izročevali odsekom, ker se bojé, da bi v odseku zmagala trezna sodba. V tem slučaju pa bi proti predlogu govorila že lokalni patriotizem in navadna človeška pamet. Kajti Bismarck jim

ne bode gradil železnice v Rožno dolino in tudi ne zagotovil železnice preko Karavank; ravno tako malo jim bode Bismarck zvišal najemnine od vojašnic ali pa nove stavbe oprostil davka. Cesarjev obisk je pred durmi in mestno posojilo v znesku 2-25 milijona ni še dovoljen.

Toda na vse to se nemški radikalci ne ozi-
rajo; ta klika išče le svoje slave. Mladi, neizkušeni možje se ne vprašajo, ali imajo škodo revnejši someščani. Čim slabše se godi revnim ljudem, tem več jih nori za obstrukcijsko in revolucijsko stranko. Mladino organizujejo, da se delavci in vajenci pod vodstvom dijakov urijo v »belgijskem« jeziku.

Njih glavni namen je, da izrinejo iz obč. zastopa župana in vse one, ki se jim slepo ne pokoré. Zato so jim na potu tudi ljudje, ki so sicer trdi Nemci, ki pa samostojno sodijo in mislijo. V roke hočejo tudi dobiti novo mestno posojilo, da bodo podpirali svoje pristaše ter polomastili tiste, ki se upirajo njihovu terorizmu. Kaj jim mari, kaj bode potem, ko porabijo posojilo. Mladi ljudje ne poznajo skrbij.

Kdaj bodo merodajni krogi spoznali te nastotereh mestih v Avstriji vzhajajoče klike in njihova slaba sredstva za prusijanstvo? Kdaj jim bodo preprečili to pogubno delo ter mirne državljanje in učečo se mladino varovali proti tem grobokopom v avstrijskem cesarstvu?

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Volitve v delegacijo. Izvajanjem nekaterih desniških listov, posebno pa »Linzer Volksblatt«

LISTEK.

Neznana pesem.

Spisal A. B.

(Dalje.)

A v tem trenutku je živela njegova duša dolgo življenje...

Dan se je nagibal na zahod. Solnce je ugasnilo tam daleč za visokimi smrekami in sence so se zgrnile nad mestom. Nedoločne barve so se razlivala po nebu; prehajale so v lahni nijansah iz temne sinjine na vzhodu do žarečega zlata zadnjih večernih žarkov...

Sprehajala se je po parku. Ozke sence so prepregale pot kakor s pletenim črnim prtom, pretkanim z velikimi belimi rožami. V ozadju se je dvigalo visoko temno poslopje in tu pa tam se je bleščalo razsvetljeno okno.

Na pesku so se oglasili urni koraki.

»Ali si ti?«

Stala je pred njim in krog vrata se ga je oklenilo dvoje mehkih rok.

»Ana!«

Sklonil se je blizu k nji, da se je skoro dotaknil njenih lic. Prijel jo je za roko, da je stopila iz sence. Nejasna svetloba ji je obsijala obraz; njene velike otroške oči so gledale zaupno in nedolžno in na licih ji je trepetala kakor nedoločna bojazen.

Ko je čakal nanjo, prihajale so mu na misel zvoneče besede, polne zgovorne žalosti in strahu. A zdaj ni vedel ničesar in božal je njene polne, mehke lasé.

»Nocoj je zadnji večer, Anica; morda se ne vidiva nikdar več...«

Ozrla se je plašno vanj.

»Ne govori tega; to bi bilo nemogoče. Ali me ne ljubiš?«

Žalost mu je legla na srce in čutil se je nesrečnega kakor nikdar prej.

»Boljše bi bilo tako. Boljše bi bilo, da bi te ne poznal nikdar, Anica. Pri meni je nesreča. Vse, kar sem govoril kdaj o svoji krasni prihodnosti, — to vse je bila neresnica; varati sem hotel tebe in samega sebe. Pred mano je strašna pot, Anica. Ne mogel bi ti dati niti jedne vesele ure. Ne žaluj zaradi moje odkritosrčnosti. Posloviva se za zmirom... Najboljše je, da pojdem sam to svojo temno pot navzdol...«

Stopila je korak od njega, začudena in prestrašena.

»Kako govoriš, — kakšen je tvoj obraz?... Ne muči se; daj, smehlaj se in glej veselo kakor prej!... Kakšne stvari ti prihajajo na misel!...«

Pogladil se je po čelu.

»Oprosti mi, Anica... govoriva torej o čem drugem...«

To je bil poslednji večer.

Ko je odhajal iz parka, zdelo se mu je, da

se priklanja drevje nižje k njemu in da šepče v razumljivih glasovih.

Od stolpa se je oglasil zvon in v teh zamolklih akordih mu je vztrepetavalo srce in se širilo v radostnem trpljenju, v boleštni sreči... Prišel je domu ter sedel h klavirju. A ko se je dotaknil tipk, izgubili so se vsi oni jasni glasovi v motno daljavo; zaječal je od muke ter zakril obraz z rokami...

* * *

Deževalo je neprestano od zgodnjega jutra. Po cestah so ležale široke luže in blato je segalo do gležnjev. Vozovi so škropili na vse strani umazane kaplje, tlak je bil spolzek in ljudje so stopali varno, kakor bi hodili po ledu.

Makarij je stal v široki veži, stolni cerkvi nasproti. Prižgal si je vsacih pet minut novo cigareto ter jo vrgel nepopušeno v blato. Njegov obraz je kazal vznemirjenost in nekako grenko ironijo. Videlo se mu je, da je pričakoval nestrpno nečesa važnega in usodnega.

»Naposled je kljub temu smešno, da prežim nanjo v tem trenutku... Kakšen čut hočem vzbuditi v nji, — česa naj bi se spominjala? — Sam sem hotel, da se je zgodilo tako. Krivda je popolnoma na moji strani, če je na vsem tem kaj nenaravnega... In ničesar tacega ni... Danes bi ji mogel dati toliko sreče kakor pred tremi leti, ko sem ji prisegal ljubezen... Nepošten sem bil samo jaz. Četudi sem vedel, da je bilo to raz-

o tem vprašanju, ki se mora rešiti pričetkom jeseni, so se na način, o katerem smo že pisali, odločno postavili po robu liberalni, nacionalni in socialno-demokratski listi, ki jim še vedno ni po volji, da se razun njih še kdo drugi vmešava v parlamentarne razmere. Sedaj se je zopet oglašil zgoraj imenovani list z dopisom iz parlamentarnih krogov, v katerem se mej drugim glasi: Čim bolj se bliža rok za delegacijsko zasedanje, tembolj se peča strankarsko časopisje z volitvami delegatov in s sklicanjem državnega zbora. Pred vsem je na površju vprašanje o obstrukciji pri volitvah. Dopisnik pravi nadalje, da se ne bo pečal z vprašanjem, ali je obstrukcija mogoča v tem slučaju, kakor tudi ne, ali je izvolitev vključ obstrukciji mogoča, pač pa hoče pisec govoriti o posledicah, ki bi lahko nastale za celokupno državo, ako obstrukcija do skrajnosti tira svojo gonjo. Pokazala bi s tem, se glasi dalje, da zamenjava notranje in vnanje politiko, da še več, da porablja notranjo politiko v to svrhu, da bi izpodkopala veljavo Avstrije. Obstrukcija pri volitvah v delegacijo bi bila v tem slučaju naperjena proti skupni armadi, katere vzdrževanje in razvoj spada v delokrog delegacij. Ker bodo letos na dnevnem redu mej drugim tudi vladni nasveti glede preosnove častniških plač, bo častništvo zelo neprijetno presenečeno, ako bodo ravno liberalci in nemški nacionalci preprečili uresničenje njih želja. Posredno je delovanje obstrukcije naperjeno končno tudi proti najvišjemu vojskovodji, kateremu je ravno moč in razvoj armade najbolj na srcu. V ozki zvezi s tem so nadalje skupni državni interesi, ugled monarhije na zunaj, razvoj trgovine in obrta in sploh razvoj cele države. Iz vsega je toraj razvidno, da bi nemške opozicijske stranke proizročile državi v tem slučaju ogromno škodo. Izgovor, da bo opozicija mirovala v tem slučaju, ako pride na krmilo katerakoli druga vlada, je jalov. Thunova vlada nima prav za prav ničesar opraviti s temi volitvami. Sklicala bo samo na povabilo zunanjega ministra obe zbornici k volitvam delegatov. V očigled takim razmeram, na katerih resnost pa dopisnik sedaj še ne veruje, ker si ne more misliti, da bi bila nemška opozicija popolno nesposobna za vsako večjo misel, pravi končno člankar: Grof Thun lahko mirno zre v obraz vsem tem grožnjam. Misliti mora pa tembolj na to, kako bo postal parlament zopet sposoben za delo; ako se to zgodi s pomočjo opozicije, tem bolje; sicer proti nji ali brez nje. Sredstvo v dosego tega smotra se mu ponuja v še vedno veljavnem oktoberskem diplomu. — Pozno a vendar le so spoznali gotovi krogi, da je končni namen nemške opozicije popolno oslavljenje avstro-ogerske monarhije. Pričetek v notranji politiki in ustvarjanje sedanjih notranje-političnih razmer je samo priprava za izvršitev programa, ki ga ima načrtanega nemška in italijanska irre-

merje brez vsacega smisla, vendar sem želel na tihem, da bi jokala za menoj... In ona ni dolgo jokala; to je popolnoma v redu... »

Svatje so se pripeljali v treh vozeh, do vrha oškropljenih. Makarij je stopil v cerkev pri glavnem vhodu ter se naslonil ob steno v polumračnem ozadju.

Ko je ugledal obraz neveste, obošlò ga je kakor sram in kesanje... To so še vedno tiste otroške oči, to je še vedno tisti nedolžni smehlaj na ustnih. Kdo mi je dal pravico, da jo dolžim nepoštenosti, da ji očitam nezvestobo?... Ali bi ne bil greh, da stopim pred njene oči v tem trenutku ter ji pokličem v spomin, kar je minilo za zmirom?... Čutil se je nizkega in osramočenega...

Duhovnik se je prikazal pred oltarjem in na koru so zabučale orglje. Makarij je sklonil glavo in kolena so se mu šibila...

Zunaj je deževalo do poznega večera. Nebo se ni zjasnilo niti za trenotek; ležalo je sivo in mokro nizko nad mestnimi strehami. Noč je prišla nenavadno zgodaj in vse mesto je ovila vlažna megla kakor s premočeno haljo. Na cesti je bilo le malo ljudij. Od dežnikov je curljalo na ramo in ob ovinkih, kjer je pihal mlačen veter, prišle so drobne kaplje v obraz...

Makarij je hodil po ulicah do poznega mraka; naposled je začutil mráz in utrujenost. Ko je prišel v svoj kabinet, razpravil se je hitro ter legel na posteljo...

(Konec prih.)

denta, o kateri merodajni krogi menda še sedaj ne marajo ničesar čuti.

V francoski armadi, jedini opori, na katero se je smela dosedaj opirati vsaka vlada in cela republika, je v zadnjem času jelo vreti in nemogoče ni, da izbruhne prej ali slej ravno iz njene srede upor, ki bo usodepoln za sedanje francoske vođine kroge. Nesrečna Dreyfusova afera, še mnogo bolj pa zelo čudno stališče, ki je zavzema sedanja francoska vlada napram tej zadevi, je proizročila v vojaških krogih hud odpor. Na čelo vsemu gibanju se je postavil nadzornik francoske armade, general de Negrier, ki je poslal vsem vojnim poveljništvom nekako okrožnico, v kateri najostreje kritikuje postopanje novega ministerstva in ob enem izjavlja, da bo armada čakala le še izida pred vojaškim sodiščem v Rennesu, potem bo pa najvišji vojni svet takoj pozval vlado, naj varuje čast in koristi armade, ako pa tega ne stori, bo storila potrebne korake armada sama. Za ta odločen korak, katerega s stališča vojaške discipline nikakor ni odobravati, ga je vojni minister za sedaj kaznoval s tem, da mu je od odvzel častno mesto v vojnem svetu in uvel proti njemu obširno preiskavo. A vključ temu je postopanje generala de Negrier popolno umevno, kajti kakor on govore danes vsi vplivni člani francoske armade, razun par neznajnih streberjev, katere mora vlada bogato nagraditi za navidežno hinavsko zvestobo do republike. Da je prišlo na Francoskem tako daleč, se pač ni čuditi. Tista armada, katero oficijelni krogi pri vsaki važnejši priliki proslavljajo, seveda samo na videz, da se ne zamerijo za armado vnetemu prebivalstvu, tista armada je bila ravno v poslednjem času izpostavljena tolikemu poniževanju in sramotanju od strani plačanih ničvrednežev, da se moramo le čuditi, kako je mogla vse to mirno in tiho prenašati tako dolgo časa. Sedaj pa, ko se je postavil po robu prvi francoski vojak, jeden prvih generalov v Franciji, je dokaz, da je kupa dopolnjena do vrhunca, in da toka, ki se sedaj ponavlja v armadi, ne ustavi več nobena sila. S kaznijo, ki bo zadela generala radi tega prestopka, tok nikakor ne bo ustavljen, marveč to bo še le pričetek splošnega maščevanja. Navstali nered v armadi je pa lahko preusoden za francosko republiko. Notranjim in zunanjim sovražnikom Francije je s tem zelo ustrezno, ker imajo pred seboj povsem onemoglega sovražnika. — Takih razmer, kakršne vladajo sedaj v Franciji, si njeni domači nasprotniki žele, in sedanja vlada, ki slepo ustreza njih pogubonosnim zahtevam, jih je proizročila. Vođilni krogi bodo dospeli, toda žal prepozno do prepričanja, da so sami zakrivali razpad jedine opore v neizmerno škodo republike in prebivalstva, spoznali bodo, da plačujejo stotine generalov, tisoče častnikov in stotisoče vojakov, a armade, dobre in zanesljive armade nimajo več. Tretja republika se ni brigala za svojo prvo in največjo dolžnost, zato zanjo ni več rešitve.

Umor predsednika republike San Domingo. »Agencia Havas« poroča iz Cap Haitiena, da je dné 26. t. m. zvečer neki zločinec ustrelil predsednika republike San Domingo, generala Heureaux-a, ko je bil ta zatopljen v razgovor z dvema prijateljema. Ustreljeni predsednik je na mestu obležal mrtev. Kaj je napotilo napadovalca do tega koraka, dosedaj še ni znano; gotovo je le, da vlada sedaj v deželi, ki šteje okolu 450.000 prebivalcev, popoln mir, akoravno je to nekaj izvanrednega, ker zgodovina te republike je bogata vsakovrstnih strankarskih bojov. Umorjeni predsednik je bil v februariju 1897 že četrtrič izvoljen za predsednika, kar se sme imenovati zanj zelo ugodno z ozirom na razmere v južnih in srednje-ameriških republikah.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. julija.

(Presvetli knez in škof mariborski) dr. Mihael Napotnik bode jutri, kakor se nam iz Čadrama pri Konjicah poroča, ondi posvetil krasno novo župno cerkev in veliki oltar, delil zakrament sv. birme in v nedeljo posvetil še dva stranska oltarja.

(Imenovanja.) Predsednik okrožnega sodišča v Celju, dvorni svetnik Rudolf Ullepitsch pl. Krainfels, je imenovan predsednikom deželnega sodišča v Celovcu. — Koncipist pri fin. prokuraturi v Ljubljani dr. A. pl. Plachki je ime-

novan pristavom. — Davčni pristav Fr. Ranth je imenovan oficijalom in davčna praktikanta Jos. Rotter in Fr. Gostiša pristavoma. — Fin. koncipist A. Šavnik je imenovan komisarjem in praktikant A. Huth fin. koncipistom. — A. Binder je imenovan evid. zemljemercem za litjski okraj. — Blagajnik pri civilno-sodnem depozitnem uradu v Trstu, Fr. Korenčan, je imenovan načelnikom in azistent E. Sutter blagajnikom.

(Šolska razstava obrtnih strokovnih šol.) Obrtne strokovne šole v Ljubljani so zaključile šolsko leto z veliko razstavo, ki je občinstvu brezplačno pristopna 28., 29. in 30. julija. Razstava obsega vse one predmete, ki se poučujejo na zavodu, in je jako bogata. Tri velike dvorane so natlačene polne risarij, izdelkov in gline, mavca, lesa in vrbe, proizvodov umetne vezene in čipkarstva. Oglejmo si te izdelke nekoliko podrobneje. V prvi vrsti opazimo na stotine risarij raznih vrst: prostoročno risanje (učitelj J. Vesel), geometrično risanje (učitelj E. Cigoj), risanje po modelih, projekcijsko risanje in nauk o sencah (učitelj J. Vesel), arhitektonsko oblikoslovje (učitelj J. Springer), potem pa obilno število strokovnih risarij in dotičnih detajlov iz mizarske, rezbarske in podobarske skupine (učitelja E. Cigoj in C. Mis). Povsodi nahajamo zastopane razne tehnike in manere — tu svinčnik, tam kreda, tu tuš, tam barva — v toliki mnogovrstnosti da bi trebalo ure, da človek pregleda to obilico. Poleg risarij, ki so v tako častnem številu zastopane, vidimo v bujni raznolikosti razstavljene proizvode iz raznih delavnic in ateljev. Pletarski oddelek (delovodja J. Barau) kaže raznovrstno pletarsko robo, pričenski z navadno košarico in končavši z objekti, ki so namenjeni nakitju in salonu; tudi razni stoli, pleteni iz vrbovih šib, pisarniški koši itd. so razvrščeni po raznih kotih dveh dvoran. Mizarski oddelek (učitelj E. Cigoj in delovodja J. Tratnik) ima jako raznolične predmete iz smrekovega, bukovnega, orehovega in hrastovega lesa, kakor omare, pisalne mize, jedilne mize, stole, urno omarico, nakitne omarice, predmete s kovinskimi in lesenimi intarzijami, stole i. t. d. Strugarski oddelek (delovodja J. Stirn) predočuje obilno strugarskega drobiža, razno orodje, škatlje, posode, krožnike, pisalnike itd., osobito pa veliko posteljo, ki je sestavljena skoraj izključno iz struženih delov. Tudi kovinski tisek je v nekaterih proizvodih zastopan. Rezbarski oddelek (učitelja C. Mis in J. Springer) je zastopan z obilnimi rezbarijami v mehkem in trdem lesu; ornamenti raznih slogov in dob, okviri, konzole, grbi itd. se vrste v velikem številu. Nekateri objekti so tudi pozlačeni in barvani. Tu sem spadajo tudi predmeti, ki so bili narejeni v oddelku za modeliranje (učitelj C. Mis). V mehki ilovici, deloma tudi žgani, in v gipsu se nam predstavlja bogata zbirka del ornamentalne in tudi figuralne smeri. Oddelek za figuralno podobarstvo (učitelja A. Gangl in J. Springer) izpostavlja razne človeške dele, noge, roke, glave in cele podobe, večinoma nabožnega značaja, na pr. madone, razpela itd. v ilovici in lesu. Šola za umetno vezanje in čipkarstvo je nastanjena v posebni dvorani. Razne risarije iz prostoročnega in strokovnega risanja (učitelj Alojzij Šubic) krijejo stene, na mizah pa leže stoteri predmeti ženske ročne umetnosti; vse glavne tehnike so zastopane z vzornimi prti ali pa z dovršenimi praktičnimi, oziroma nakitnimi predmeti. Od takozvane Holbein-ove tehnike pa do bogatega zlatega vezanja in slikanja z iglo so primerno zastopane (učiteljice M. Hlavka, A. Schmidt in T. Wennig). Posebno pa se odlikujejo razne društvene zastave, ki so bile narejene v atelje-oddelku, kakor zastava c. kr. nižje gimnazije v Ljubljani, zastava slov. zidarskega in tesarskega društva v Ljubljani, pevskega društva »Hajdrih« na Proseku in Slovenskega bralnega društva v Trzinu. Deloma v narodnih barvah, so zastave bogato okrašene bodi-si s svilo, bodi-si z zlatom in pričajo o veliki pridnosti in spretnosti učenk. To so glavni podatki za obiskovalca te zanimive in poučne razstave. V podrobnosti se ne moremo spuščati, ker drugače bi morali napisati celo knjigo o teh delih — ki vnovič dokazujejo pomen našega največjega obrtnega zavoda in nadarjenost slovenske mladine. Naj nihče ne zamudi, ogledati si ravnokar opisano krasno razstavo!

M.

(Iz Šmartna pod Šmarno goro.) Predvčeraj smo izvolili tu za župana posestnika Alojzija Tršana iz Tacna. Tudi občinsko starešinstvo je sestavljeno iz dobrih krščanskih mož. Liberalci, ki so se grozovito repenčili in še v »Narodu« bobnali, da bi več izdalo, so torej končno popolnoma poraženi. Učitelj Rojina in inženir Bloudek s Koširjem vred zabavljajo sicer, da se kar kadi, naši pošteti ljudje pa so veseli, da so se otresli starega odbora, ki je bil v veliko nadlogo občini. Stari župan se sicer prav po liberalno ustavlja novemu, češ: Ne izročim prej, dokler ne plačas 300 gld., ki mi jih je občina dolžna; tudi občinskih računov še ne dajo takoj iz rok, ker jih hočejo nemara popraviti. Pa upamo, da bo prišlo kmalu vse v pravi tir, saj so na svetu še pametnejši ljudje, kakor tacenski kričači. Upamo, da bodo sedaj tudi liberalni učitelji pustili pri miru naše razmere. Če se pa hočejo še enkrat blamirati — prosto jim!

(Slovenski ne znajo!) Kakor poročajo primorski listi, je premeščenih nekaj davčnih uradnikov v čisto slovenske kraje, dasi slovenščine niso zmožni. Tako pride v Kanal davkar, ki ne zna slovenski; v Cerkno davkar, ki ne zna ne slovenski ne nemški, in v Komen pride davkar, ki tudi ne zna slovenski. — Naše prepričanje je, da mora vendar uradnik biti popolnoma zmožen jezika, ki ga govori ljudstvo, med katerim posluje. In mnogi se še ujedajo, ako grajamo take razmere!

(Iz Preserja) nam poročajo: V nedeljo, 30. t. m., bode na Žalostni gori shod; božja služba bode ob 6. in 10. uri. Ladija pride iz Ljubljane še pred 9. uro v Podpeč, torej pridejo romarji lahko še o pravem času na goro. Dne 27. t. m. so prišli na božjo pot gojenci iz Marijanišča in učenke gospodinske šole s svojimi učiteljicami in veleč. g. vodjo dr. Fr. Lampetom.

(Razstava cerkvenih oblačil.) katero je letos napravila bratovščina presv. Rešnjega Telesa, bo dne 30. in 31. julija in 1. avgusta v Alojznici v pritličju. Vsi, ki se zanimajo za bratovščino, so uljudno povabljeni, naj si razstavo ogledajo, kajti letos bo posebno bogata. Po razstavi se bodo oblačila zastoj razdelila raznim cerkvam naše škofije.

(»Planinski vestnik«) poroča v zadnji številki: Pravila nove podružnice »Slov. plan. društva« v Kranju so že potrjena. — Triglavsko kočo na Kredarici so otvorili 1. t. m. Dne 11. t. m. pa je osrednji odbor v koči vse uredil, novega oskrbnika J. Hamerlica v njegov posel vpeljal in ga poučil o meteorološkem opazovanju. Koča je oskrbljena z najboljšim vinom in pivom. Na Kredarici ni nič snega, tem več ga je v Peklu; vrhu Triglava ga je bilo pred 14 dnevi nad 2 metra. Vzlic temu pa je bilo v koči in na vrhu Triglava že mnogo turistov. — Kočbekovo kočo so otvorili dne 1. t. m. Z živili je koča dobro preskrbljena ter bode oskrbovana do 1. oktobra. — Gornjegrajsko kočo je letos že nad 100 turistov obiskalo. V njej se dobé konzerve za juho in pivo. — Koča na Boču bode meseca avgusta gotova in slovesno otvorjena. — Radovljiska podružnica gradi kočo na Planici in kočo na Rodici v Bohinju otvori 1. avgusta. — V Kranjski gori je radovljiska podružnica postavila dve klopi ob popravljeni poti v Veliko Pišenco. Klopi sta tik jezera v senci smrek. Letos je dokaj tujcev v Kranjski gori, zlasti Goričanov. — Klub čeških turistov v Pragi je poslal osrednjemu odboru »Slov. plan. društva« legitimacije za dijakke, ki nameravajo potovati po Čški in Moravski. Legitimacija daje dijaku pravico do brezplačnega prenočišča. Legitimacije se dobivajo v društveni sobi v »Narodnem domu« v Ljubljani. — Savinjska podružnica je založila štiri vrste razglednic. — Radovljiska podružnica je izdala dve lepi novi razglednici. Ena kaže zapadni del Mojstrane, druga pa izvir Save Dolinke v Planici in pa Planico z Mojstroko in Jalovcem.

(Češki visokošolci) napravijo meseca avgusta poučen izlet v naše kraje. V Ljubljano pridejo iz Bleda v nedeljo dne 6. avgusta dopoldne. Ob osmih zvečer bo sestanek v »Narodnem domu«, v ponedeljek slavnostni izprehod, opoldne banket v »Narodnem domu«, popoldne izlet na Vodnikov dom, ob osmih zvečer pa koncert v »Narodnem domu«. Ogledajo si tudi Postojino, Celje in Trst.

(V Laškem trgu) so minolo nedeljo ustanovili kmetijsko zadrugo. Govorili so gg. Sajovic, I. Kržišnik in Stanovnik.

(Kmetijsko ministerstvo) je g. I. Kača, organizatorja spodnještajerskih kmetijskih zadrug, vsprejelo za svojega uradnika. Pošlje ga v razne kraje, da prouči organizacijo, in ga potem namesti na Spod. Štajerskem kot zadržnega uradnika.

(Duhovniške izpremembe v mariborski škofiji. Župnijo Laporje je dobil č. g. Martin Medved, mestni kapelan v Slov. Bistrici. — Premeščeni so gg. kapelani: Fr. Bratkovič iz Rogatec v Slov. Bistrico, Jakob Fink iz Celnice v Št. Martin pri Vurbergu, H. Krašovec iz Kostivnice v Šoštanj, A. Keček z Mute v Kostivnico, Jos. Kostanjevec z Bizeljskega v Solčavo, I. Pernat iz Pišec v Pilštanj, Karol Preskar iz Majšberga v Pišce. Č. g. A. Drofenik je zopet nameščen kot kapelan v Dobovi. Na novo so nameščeni gg. sem. duhovniki: I. Čebašek na Bizeljskem, I. Markošek v Št. Martinu v Rožni dolini, R. Skrbs v Rogatcu, A. Stegenšek v Celnici, I. Tomažič v Št. Juriju ob Ščavnici, I. Vogrinec na Majšbergu in M. Žičkar kot pomožni duhovnik v Grižah.

(Iz Slov. Gradca) se poroča, da je stališče g. Zoffa omajano in utegne biti premeščen, kar bode med Slovenci vzbudilo veliko veselje.

(Vlak je povezil) te dni v Št. Juriju ob južni železnici čuvaja Fr. Doboviška, ki je služboval 40 let pri južni železnici.

(V Ljutomeru) priredi bralno društvo s sodelovanjem dijakov in ljutomerskih pevcev v nedeljo 30. t. m. na vrtu g. Vavpotiča veselico z govorom.

(Nevihta.) Minoli ponedeljek je bila v Celju in okolici velika nevihta, ki je razkrivala strehe in lomila drevesa. Branjevcem na Mestnem trgu je preobrnila šotore ter sadje raznesla po trgu. Dne 25. t. m. pa je nevihta divjala v Št. Petru pri Kimspergu. Ob enem pa je toča bila ter po vinogradih in na polju naredila veliko škodo.

(V Vuzenici) so minolo nedeljo slov. poslanci nameravali shod. Toda narodni nasprotniki iz Marenberga, Vuzenice in Mute so preprosili gostilničarja Mravljaka, da je v soboto odpovedal dvorano. Upamo, da Slovenci ne zgube poguma in dobé drug prostor za shod.

(Šolske razmere na Štajerskem.) Pri uradnem učit. zborovanju v slovenjebistriškem in šentlenartskem okraju so nemčurski in mlačnoslovenski učitelji izvolili v okr. šol. svet nemška zastopnika. Za šentlenartski okraj je izvoljen nadučitelj Mohor, za bistriški nadučitelj Kristl. Škandal, da so tudi nekateri slovenski učitelji glasovali za nemška kandidata. Ali nimajo sposobnih Slovencev?

(Toča) je dne 24. t. m. klestila po svetokriški, kostivniški, sladkogorski, policianski in slovenjebistriški župniji. Dne 25. t. m. ponoči je pobila okolu Št. Petra pod Sv. gorami.

(Na Slatini) so minolo nedeljo Nemci priredili veselico, kakor so trdili, na korist revne šolske mladine, ker so hoteli privabiti tudi goste v kopališču. Toda o pravem času so ti zvedeli, da je veselica le za šulvereinske namene, zato je bil čisti dobiček jako reven.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 16. do 22. julija je bilo 18 novorojenih, 1 mrtvorojen, 24 jih je umrlo, med njimi 2 za ošpicami, 1 za škarlatico, 1 za tifuzom, 1 za vratico, 4 za jetiko, 4 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvouda, 10 za različnimi boleznimi, med njimi 8 tujcev, 15 iz za vodov; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer 5 za ošpicami, 1 za škarlatico, 1 za vratico.

(Umor v Suhadolu.) Kakor poročajo iz Novega Mesta, so baje zasledili pravega morilca Josipine Grubar v Suhadolu pod Gorjanci. Na sumu imajo nekega 25 letnega Jos. Zevnika, katerega so orožniki že prijeli in izročili sodišču.

(Živinozdravniki.) »Slov. Gosp.« piše slovenski živinozdravnik: V uvodnem članku »Kam naj gredo naši dijaki« zadnje številke svetujete onim, ki so dovršili šest gimnazijskih razredov, posvetiti se živinozdravništvu. K temu imam pripomniti, da se tudi na avstrijskih živinozdravniških visokih šolah že tri leta vsprejemajo samo oni, ki se izkažejo z zrelostnim izpitom gimnazije ali realke. Naučno ministerstvo je pred nekaj dnevi razpisalo deset ustanov po 300 gld., katere vživajo vredni slušatelji za časa štiriletnih študij in katere se jim pušča tudi deveto polletje, ko polaga absolvent stroge izpite. Več enakih usta-

nov po 300 gld. razpisuje za domačine tudi Češka ter Zgornjeavstrijska. Štajerski deželni odbor podeljuje letne podpore od 250 gld. naprej slušateljem živinozdravništva, katere potem namešča kot deželne uradnike s plačo 600 gld. in pravico do pokojnine. Drugi dohodki prihajajo živinozdravniku od nadzorovanja sejmov, mesogledstva, živinogleda na železničnih postajah, licencovanja in premovanja, sodnijskih in kužnih komisij itd. ter privatne prakse. V državnih službah so razmere za živinozdravnika še zelo neugodne, vendar se na merodajnem mestu zagotavlja, da se v najkrajšem času potrebno ukrene, da bodo živinozdravniki istotako avanzirali, kakor uradniki, od katerih se zahtevajo visokošolski nauki. Upati je, da se v nekaj letih tudi na Štajerskem osnujejo prepotrebne živinske zavarovalnice, katere tako lepo vspevajo na Nižjeavstrijskem; v teh bodo gotovo našli živinozdravniki kot jedino sposobni tehnični vodje hvaležen delokrog. Pomanjkanje slovenščine zmožnih živinozdravnikov je na Spodnjem Štajerskem zelo občutljivo, kajti samo trije so zmožni v besedi in pismu ljudske govorice.

(Žganje.) Na Avstrijskem je 120.000 žganjarij, v katerih se speča na leto 5.500.000 htl. žganja. V Galiciji se nahaja 22.000 žganjarij, zato je pa 3000 občin brez vsake šole in skoraj 4 milijone prebivalcev ondotnih ne zna ne brati ne pisati. Žganjarije so do malega v rokah židov. — V Belgiji je 198.000 žganjarij, žganja se pa prodaja za 500 milijonov frankov! Od sto obsojenih je 74 žganjarjev, od sto samomorilcev pripade jih na žganjarje 80, od sto slaboumnih se šteje 45 med žganjarpivce. Grozni so nasledki pijančevanja za človeški rod. Otroci so slabotni, kretini, udani raznim hudobijam.

(Židje na Francoskem.) Med 39 milijoni Francozov živi kakih 85.000 židov. V Parizu samem jih je do 45.000 večinoma nemške narodnosti. Revni židje iz Alzacije, Lotaringije in Poljskega so branjevc, bogatini iz vseh dežel Evrope ter žive od trgovine in borze. Med 12.000 rodbinami v Parizu je 2000 bogatih, milijonarjev. Rotschildova hiša ima 10 milijard premoženja, Dreyfusov tast, Hadamar, je jeden najbogatejših trgovcev z dijamanti. Herz, Reinach, Oberndörffer, Seligmann, Hallmann itd. so pribarantali pri Panami 10—12 milijonov.

(Razdelitev življenja.) Angleški statistik Everett je preračunal, da porabi človek, ki živi sedemdeset let, svoje življenje tako le: Spi 24 let 9½ meseca, razveseljuje se 11 let 8 mesecev, je 5 let in deset mesecev, hodi in potuje tudi 5 let in 10 mesecev, oblači se 2 leti 11 mesecev, lenobo pase 1 leto 5½ meseca, z različnimi nepotrebno porabi 1 leto 5½ meseca, z govorjenjem (ne da bi zraven delal) 1 leto 5½ meseca, s premišljevanjem 1 leto 5½ meseca in — zgubljenega časa 1 leto in 5 mesecev. — Čudno je to, da statistik razločuje med lenobo in zgubljenim časom.

(Kuga) se v indijskem mestu Poona silovito širi; umrlo jih je v enem dnevu (dne 1. julija) 82. Prebivalci bežijo v trumah iz mesta.

(Časnikarjev izpit.) Laška »Tribuna« je pisala: Če hoče kdo postati časnikar, mora poprej narediti izpit, ki ni vselej prav lahek. Zanimiva so nekatera vprašanja. Izdajatelj: Kaj imenujete različno? — Prosilec: Kar se vedno ponavlja. — Dobro. Kaj imenujete »lep slučaj«? — N. pr. štiri rane z bodalom. — Izdajatelj: Ne zadostuje. — Prosilec v zadregi: Nevarnost smrti. — Še vedno preslabo! Da postane slučaj zares lep, mora se dogoditi pri kaki slavnosti ob navzočnosti mnogobrojnega občinstva in policajev. Vendar pa mora krivec ubežati ter skrit ostati očem redarstva. Povejte mi zdaj, kaj je samomor? — Samomor je dobro poročilo. — Prav. Kaj napekuje samomorilca k obupnemu činu? — Neznani vzroki. — Prav dobro. Kdaj se napiše: »Govori se«? — Prosilec: Kadar vem, da ni resnično poročilo, ki ga pišem. — Izborni! Zdaj pa še nekaj. Če umrje kaka znamenita oseba, o kateri se nič ne ve, kaj mora časnikar pisati? — Da mu ne dovoljuje žalost, pisati o blagotvornem delovanju pokojnikovem. — In naprej? — Sklene se: Obširneje bomo o njem pisali, kadar postane naše srce mirno. — Izdajatelj: Izvratno, sprejeti ste!

Društva.

(»Zveza slovenskih kolesarjev«.) Odbor »Zveze slovenskih kolesarjev« je sklenil v svoji zadnji seji, da priredi dne 3. septembra 1899 na cestni progi Reka - Ljubljana svojo tretjo distančno dirko. Ker se je na obnem zboru priveditev cestne dirke posebno zaželela in je bilo zanimanje za njo občno, je pričakovati, da bo udeležba od strani cestnih vozačev mnogoštevilna, tembolj, ker število zvezi pripadajočih društev in članov vedno narašča. Pravico dirkati bodo imeli le člani zveze. S to dirko bode spojena tudi borba za prvenstvo zveze za leto 1899/1900. — Nadalje se je sklenilo, da se število pomožnih postaj pomnoži, in sicer na gorenjski in dolenski progi. Člani zveze bodo imeli od sedaj naprej uporabo orodja in družih kolesarskih potrebščin, s katerimi so pomočne postaje oskrbljene, brezplačno na razpologo, a le, če se bodo izkazali z legitimacijo, nasproti pa je dovoljena uporaba nečlanom le proti vplačilu 30 kr. Vse prej obstoječe postaje se bodo v kratkem pregledale in če treba z novimi potrebščinami oskrbele. — Letna članarina se je za člane ene in iste rodbine znižala za jedno tretjino; vsprejemnino plačati je le gospodarju družine, vsi drugi nesamostojni so prosti. — Tu navedene spremembe naj izvolijo člani na znanje vzeti, ker se posameznikov ne more posebej obvestiti.

(Viško-gliniška čitalnica) priredi v nedeljo, dne 6. avgusta t. l. celodnevni izlet k sv. Ani pri Preserji. Ta dan bode na tem prijaznem hribu, od koder je jako lep razgled na vse strani, cerkveni shod in se izletniki udeležijo svete maše ob 10. uri dopoldne. Popoldne se bode vršila v vznožju sv. Ane pri Petelinu Podpečjo veselica na prostem, pri kateri bode nastopal društveni tamburaški in pevski zbor »Krim« in morebiti tudi kako drugo društvo. — Ljubljanskim udeležencem se nudi lepa prilika, udeležiti se tega izleta s čolnom »Preserskega brodskega kluba«, ki se odpelje ob 6. uri zjutraj iz Ljubljane in dospe ob 8. uri zvečer zopet nazaj. — Drugi izletniki se pa odpeljejo z vozovi tudi ob 6. uri zjutraj z Viča. Vožnja stane 30 kr. tja in nazaj in se je oglasiti pri čitalničnem podpredsedniku g. Janko Novaku na Viču.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. julija. Društvo »prijatelj napredka« v prvem okraju je priredilo sinoči shod, ki je bil razpuščen. Govoril je dr. Pergelt, napadal vlado in opravičeval obstrukcijo. Ko je začel govoriti o nagodbi in

§ 14, je vladni zastopnik shod zaključil, kar je napravilo velik hrup. Policija je štiri osebe zaprla. Danes so hoteli liberalci sklicati shod v Pratru, a vlada ga je prepovedala.

Dunaj, 28. julija. Včerajšnjemu shodu liberalni listi pripisujejo prevelik pomen, kajti zbranih je bilo komaj 300 oseb, a še mej temi je bilo mnogo mladičev. Poslanca Fournier in Wrabetz sta se šla pritožiti k min. predsedniku grofu Thunu, ki pa je njima odgovoril: Moram se preje informovati.

Trst, 28. julija. V cerkvi Marije pomočnice se je vršilo včeraj zdušno opravilo za ponesrečence na torpedovki »Adler«. Udeležili so se ga razni vojaški dostojanstveniki. Tudi poveljnik ameriške ladije »Olympia« je bil prisoten s štirimi častniki.

Lino, 28. julija. Namestništvo je razveljavilo sklep tukajšnjega občinskega zastopa proti uveljavljanju nagodbenih predlog.

Išl, 28. julija. V parni pralnici tvrdke Wild se je vnel včeraj bencin ter povzročil eksplozijo. Nevarno ranjenih je pet oseb, mej temi tudi lastnik.

Belgrad, 28. julija. Adjutant kralja Milana Lukić, katerega je Knežević ranil s samokresom, sicer še ni popolno okreval, vendar pa je iz vsake nevarnosti, ker so s pomočjo X-žarkov zasledili kroglo v roki ter mu jo odstranili.

Pariz, 28. julija. Poročilo, da sta podala ostavko generala Jamont in Herve, se dosedaj še ni obistinilo. Ministerski predsednik zasleduje provzročitelje te vesti.

Bruselj, 28. julija. Listi poročajo, da je nastala resna ministerska kriza.

Cap Haitien, 28. julija. Morilec predsednika Heureaux-a je neki Roman Caceres. Ustrelil je nanj s samokresom in ga zadel v srce. Njegov naslednik bo bržkone Juan Isidor Junenes.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 27. julija 1899.

Za 100 kilogramov.			
Pšenica za jesen	gl.	8.37	do gl. 8.39
Rž za jesen	»	6.86	» » 6.88
Turšica za sept.-okt.	»	5.02	» » 5.04
Oves za jesen	»	5.73	» » 5.74

Koverta s firmo

in
vizitnice
priporoča

,Katol. Tiskarna,
v Ljubljani.

Št. 25112.

Razpis.

634 3-1

Radi oddaje zidarskih in drugih stavbno-obrtniških del za gradnjo nove grofice Stubenbergove ubožnice vršila se bode

dné 21. avgusta 1899 ob 10. uri dopoldne
javna pismena ponudbinska razprava

pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer so tudi vsi načrti, proračuni, pogoji in drugi zadevni pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na upogled razgrnjeni.

V ponudbah, katere je zapečaten in s pet odstotnim na podlagi skupnih zneskov določenim vadijem opremljene do določenega časa vložiti, navedi ponudnik jednotne cene in na njih prostoru preračunjene skupne zneske s številkami in besedami.

Pripominja se, da se sme ponuditi za vsa dela vkup, ali pa za razna obrtniška dela ali skupine posebej, ter da se na ponudbe, katere se bodo pogojno glasile, ali na take, katere bodo prekasno vložene, ne bode oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 22. julija 1899.

Prodajalnica

z mešanim blagom

se dá takoj pod ugodnimi pogoji v najem.

Več se izve pri lastnici Mariji Ilvar v št. Viču na Dolenskem. 629 3-2

Prostovoljna prodaja.

Večje posestvo, arondirano z lepimi in dobro ohranjenimi poslopji v prijetnem kraju, pripravnem tudi za letovišče, se prostovoljno prodá pod ugodnimi pogoji, eventualno v najem oddá.

Natančna pojasnila se dobivajo v pisarni gosp. Ivana Gogola, c. kr. notarja v Ljubljani. 601 3-3

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 28. julija.		Dné 27. julija.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	170 gl. 75 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	160 » — »
Skupni državni dolg v srebru	100 » 35 »	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	158 » 30 »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	20 » 60 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 10 »	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	194 » 75 »	Rudolfove srečke, 10 gl.	28 » — »
Avstrijska kronska renta 4%	100 » 10 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97 » 80 »	Salmove srečke, 40 gl.	84 » 25 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 05 »	Tisine srečke 4%	138 » 75 »	St. Genois srečke, 40 gl.	84 » 50 »
Ogerska kronska renta 4%	96 » 55 »	Dunavske vravnave srečke 5%	129 » — »	Waldsteinove srečke, 20 gl.	— » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	908 » — »	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 70 »	Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Kreditne delnice, 160 gl.	381 » 75 »	Posojilo goriškega mesta	112 » — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	151 » 25 »
London vista	120 » 60 »	4% kranjsko deželno posojilo	— » — »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3240 » — »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 85 »	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » — »	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	437 » 50 »
20 mark	11 » 76 »	Priporitne obveznice državne železnice	214 » 50 »	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	73 » 50 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 55 »	» » južne železnice 3%	167 » — »	Splošna avstrijska stavbinska družba	105 » 50 »
Italijanski bankovci	44 » 50 »	» » južne železnice 5%	121 » 50 »	Montanska družba avstr. plan.	253 » 35 »
C. kr. cekini	5 » 66 »	» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	182 » — »
				Papirnih rubljev 100	126 » 75 »

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.